

(0/38)

LA SEMANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

ULLADA POLÍTICA

No tenen per què ufanarse 'ls kabilenyans valencians de cap victòria conseguida. No siguieren els els que impiden l' excursió que 'ls nacionalistes catalans projectaven realitzar a bord del *Brasileño*, sino las autoritats de 'n Maura, exagerant la verdadera situació de Valencia, fent recaure la responsabilitat moral de lo que pogués succeir en els expedicionaris, anunciant que tots els que s'embarquessin serien catxejats, y deixantlos així sense defensa contra las agressions dels blasquistas, y exposats á rebre, de més á més, quan la forsa pública empleés els seus medis habituals pera restablir l' ordre. En un país ahont las autoritats encarrigadas de amparar el dret dels ciutadans, arriban á fer tals prevencions, no queda més medi que renunciar á exercirlo, tant més quan la Solidaritat catalana repugna 'ls medis violents y no vol tacar la pureza de la seva causa ab sanch humana.

Pero ab tot y haverse prescindit de l' excursió marítima, l' Assamblea regionalista va celebrarse, ab assistencia de numerosos delegats de Catalunya, Aragó, Mallorca y las restants províncies de València. Els kabilenyans prou tractaren de impedir l' acte; pero siguieren escarmintats pels que resistiren la seva intentada agressió, com per la indignació de la immensa majoria dels ciutadans, que no podian consentir que una ciutat tan hermosa y tan culta passés plassa de inhospitalaria.

Va celebrarse l' Assamblea y un grandíos meeting solidari, en el qual feren us de la paraula, entusiasmant á la numerosa multitud que acudí á oirls, alguns diputats de la minoria solidaria del Congrés.

La Solidaritat valenciana es ja un fet. Com la catalana ha surgit de l' entranya mateixa del poble, ansiós de afiansar els seus drets y de fer reconéixer y respectar la seva personalitat. L' iniciació del moviment ha sigut, al igual que fou aquí, un gran esclat d' entusiasme, en el qual se mostraren íntimament units y agermanats elements de totes las idees polítiques y homes de totes las classes socials. Els tots junts farán lo que han de fer ab serenitat y ab constància y energia, fins á conseguir l' emancipació política de aquella regió, víctima fins ara, dels abusos del caciquisme roig en la capital y del caciquisme oligàrquic en tots els restants districtes.

Ja 'ls lliberals han tornat á les Corts. Prengueren per excusa l' adopció pel govern de una esmena á la Lley electoral que presentá y sostingué 'n senyor Alvarado, en virtut de la qual se confiará al Tribunal Suprem l' entendre en las actas graves.

Pero ara que ja tornan á ser á les Corts, diuen que la reforma aquesta no 'ls hi cau prou bé, en quant merma la soberania del Parlament. Han vist res més soberanament ridícul que aquesta sortida? Fer servir de planxa pera tornar á bord una esmena, y una vegada son dintre, tirarla á l' ayuga, es una maniobra estrambòtica que tant sols á n' ells se 'ls hi podia ocorre.

Y en mal' hora han tornat á les Corts. De bonas á primeras en Romanones ha hagut de aguantar un xafet de cárrechs terribles, formulats pels diputats solidaris, en la interpellació sobre l' estat de Barcelona. Y no ha tingut més contesta que negar qu' esfigüés en relacions ab en Lerroux—com si aquelles coses se confessessin públicament!—y dir que 'l ministeri de la Gobernació 'l desitja sols pels seus més grans enemichs, per ser un purgatori, un infern. No s' atreví á completar la frase, afegint qu'

ell á n' aquest infern hi voldria estar per tota una eternitat.

Pero digué més—y en aixó si que parlá sincerament—manifestá que no basta la policia pera restablir á Barcelona la tranquilitat perturbada pels terroristas, sino que 's feya indispensable l' *adopció de mides preventivas*.

Já podén començar á tremolar si pujan els lliberals y plantejan aqueixas mides. Tots sabén com las gastan quan se decideixen á anular las garantías de la lley comú per medi de lleys especials. Aquí está la lley de Jurisdiccions, pera demostrar el seu amor á la llibertat y á la democracia.

* *

En Maura, després de la discussió del mensatge, va pendre una gran arrancada, y no passava per menos sino pera discutir seguidament, y á despit de las calorassas, el seu projecte de Administració local.

Pero las minorias s' han oposat á una semblant pretensió, y la discussió de aquell desditxat projecte quedará per l' octubre, y encare si no hi ha altres assumptos més importants que ho impedeixin.

L' obra de 'n Maura, plena de paranysses liberticidas, negatiu flagrant de la vida municipal y de l' aspiració regional, ab sas tendencias á enfotir encare més l' acció y l' omnipotència del poder central, mereix ser objecte de un estudi detingut y de una gran campanya popular. Ja veurém qu' queda d' ella quan el pais, ben enterat de la mateixa, pronuncihi la seva opinió franca y resolta.

Certes coses no poden ni deuen passar per sorpresa. Tres anys va necessitar en Maura pera fer el seu trallat: ab tres mesos ne tindrà prou l' opinió pública pera desferlo.

PEP BULLANGA

ALREDEDOR DE l' Assamblea Republicana

ROFITOSAS en alt grau resultaren las cinqu sessions de l' Assamblea republicana. En elles se desvanescí un equivoch pernicio; quedá realizada una vegada més la gran figura de D. Nicolau Salmerón ab l' aprobació completa de tots els seus actes com á jefe del partit; el seus enemichs personals, impotents pera sostener ab datus una sola de las seves acusacions, ni pera justificar en lo més mínim els seus atacs inaudits y escandalosos, mossegaren la pols; foren posats á la vergonya els falsos revolucionaris, que han fet ab las seves campanyas de farsa una explotació iníqua y productiva de la candidats popular, y per fi' prengueren acorts importants fixant el partit la seva aspiració autonomista, las seves relacions ab la Solidaritat y la seva organisió pera lo succeix.

De tot això aném á tractar en el present resum.

La constitució de l' Assamblea

Fou algú tant laboriosa á causa de l' actitud en que's colocaren els elements lerrouxistes, y en ella's hi degueren invertir las dos primeras sessions. Pretenian aquells que signessin excluïts de l' As-

samblea 'ls diputats republicans-solidaris, sostenint la galdosa teoria de que als que han obtingut vot de la Solidaritat devia considerarse ls exclosos de la Unió republicana. El mateix Sr. Salmerón, segons ells, ja no pertanyia á la Unió.

La qüestió de la doble representació de Barcelona sigué resolta, á proposta del Sr. Azcárate, ab un criteri generós y ampli. Els representants de la Junta Provincial formada á última hora per en Lerroux—ab tot y ser distints dels que aqueixa Junta nomenada—sigueren admesos, concedintlos veu y vot; mes no la representació de la província, que sigué reconeguda en els representants de la Junta legítima.

Constituïda la mesa baixa la presidencia del señor Morayta, el Sr. Salmerón pronunció l' hermos discurs de que donarem compte en nostre passat i mero, puntualisant els seus actes com á jefe del partit, exposant el seu criteri respecte á la revolució, fet mèrit dels motius que l' havian induït á impulsar el moviment de la Solidaritat catalana, y sometentse al judici y al fallo soberà de l' Assamblea.

Las declaracions frances, categòriques, explícites del Sr. Salmerón foren acollides ab un esclat d' entusiasme. No obstant, allà estavan els lerrouxistes, en plena llibertat d' impugnar la conducta del jefe, y qui des de tant temps venian atacant, calificantlo de traidor. Els devian explicar las rahons en que apoyaven la seva campanya de desprestigi y de desunió. Els també havian de justificarse.

¿En quina forma ho feren? Ara ho aném á veure.

La proposició Lacort.—Debat empenyat

Un revolucionari probat, el Sr. Lacort, representant de Navarra, presentá una proposició aprobant las declaracions del Sr. Salmerón y reiterant la confiança de l' Assamblea. Al apoyarla digué entre altres coses: «Salmerón no es el fracassat: els frassats som nosaltres, els que hauríam de haver sigut els seus cooperadors.»

L' impugnà 'l Sr. Azzati de Valencia, sostenint qu' en Salmerón després de la consulta que feu als representants de les províncies pera saber ab quins medis materials contavan pera fer la revolució, y sobre tot ans de ferse solidari devia reunir l' Assamblea. S' esforzó en convèncer á n' en Salmerón de la conveniència d' evitar que 'ls catalans anessin á l' Assamblea regionalista valenciana.

Els Srs. Odón de Buen y Miró pronunciaren dos valents discursos enumerant el mal que havia fet al partit republicà de Barcelona 'l Sr. Lerroux ab la seva política personal y ab la seva propaganda demagòrica. L' acusaren com á fomentador del matisme. Llegiren l' article de *La Rebeldía*, en qu' en Lerroux incita á cremar els registres de la propietat y á violar á las novicias y alguns textos de *El Progreso*, en els quals se parla de la *tracición alevara del Sr. Salmerón*. Se retragueren frases amenassadoras proferidas per en Lerroux en actes públics, respecte de las quals hi ha motius pera creure que han influït en actes de violència y fins en delictes com el de la carretera de Hostafrancs. El señor Miró en el seu discurs convertí al Sr. Lerroux de acusador en acusat.

Parlaren seguidament en pró y en contra de la proposició Lacort alguns altres representants, entre ells el Sr. San José, de Cáceres, qui anunció que tenía la comanda dels republicans de Plasencia de formular càrrecs graves contra dos individus de l' Assamblea (aludia als Srs. Lerroux y Fuente) demandant al efecte sessió secreta. Se deixá pera l' final el tractar de aquest delicat assumptu.

El Sr. Salmerón digué: «Estoy obligado á pedir que se formulen aquí dentro contra mí, los cargos que se formulan fuera. Tengo derecho á requerir á los señores que fueren de este lugar me atacan, á que en éste formulen cargos concretos y precisos. Yo estoy en el derecho y el deber de contestarlos, y vosotros vosotros, luego en el de votar. Demaná que s' amplíe el debat, concedintles tres torns supletoris, reservantli després á n' ell alguns minuts para

contestar, y para que quede yo en el lugar que me corresponde, ya que á ello tengo derecho, *con vuestro voto ó sin él.*»

Parla en Lerroux

Quan arribà l' hora de desembutxar, el perforador de la Unió republicana que tant havia agraviat á n' en Salmerón en discursos y escrits indignes, comensà calificantlo de *alta personalidad de ilustre historia*. Y afegí: «De lo que aquí diga aquí respondo: de lo que he dicho fuera, en periódicos, bajo mi firma, ó que se crea inspirado por mí, respondo ante la opinión pública.»

Vells'hi aquí l' home de la doble naturalesa, pintat per ell mateix. Si de lo que diu afora, tan distint de lo qu' expressa dintre de l' Assamblea sols ne respon davant de l' opinió pública, l' opinió pública ha de anondarla ab el seu desprecí.

Culpa á Salmerón de no haver fet la revolució sin que esto quiera decir—afegeix—que sobre sufre venerable deban caer todas las responsabilitats.

El censura per haver desenyat l' apoy que, segons afirma, li oferien alguns militars, á canvi de que 's comprometés en cas de triomf á abolir la lley constitutiva del exèrcit. Aquest es l' únic càrrec concret que formula.

Per lo demés s' alaba de haver fet *ell sol* el partit á Barcelona y de haver fundat *ell sol* 50 cassinos republicans. Se lamenta de que no s' haja realitzat la labor de organiació revolucionaria, y de no haver prestat la minoria republicana de les Corts, la deuda atenció al partit, afegint: «Les responsabilitats son de todos, pero yo las concentro en la direcció del partido.»

Més endavant afegeix: «Ayer se me acusó de haber llamado traidor á Salmerón: el que diga esto, miente. El Sr. Miró demana la paraula, y en Lerroux, donant la castanya als sofistes més frescos, diu: «Hay diferencia entre decir que se ha cometido un acto de traición, y llamar traidor á Salmerón.»

Contesta al Odón de Buen, declarant que sempre li ha sigut antíptic, y á n' en Miró manifestant que l' article de *La Rebeldía* té un sentit metafòric. De manera que la crema dels registres de la propietat y la violació de las novicias s' han de fer metafòricament.

Se disculpa de la indigna ressenya que sobre l' crim de Hostafrancs publicà *El Progreso*, manifestant que tan se redactà, ell no s' trobava en el periòdic. *Eccera l' crim de Hostafrancs y plora.*

En Lerroux, en el seu discurs de l' Assamblea, no feu més que condemnar els discursos y 'ls escrits per ell mateix escampats fora de l' Assamblea. O es un farsant quan atenia y nega lo que ha dit, ó bé ho es quan diu lo que nega y atenia.

Réplica de 'n Salmerón

«Yo contestaré á ese discurso en que ha habido hasta efluvios de artista.—Cargos concretos ha dicho que no se pueden formular. ¿Por qué, entonces, decis fuera de aquí que he obrado traidora y alevosamente? ¿Por qué decís eso en la prensa y en los mitines y no tenéis el valor de repetirlo aquí?

Se ha dicho todo contra mí en estos que deberían ser órganos de la opinión y que adulteran los hechos, haciéndome decir lo que yo no he pensado ni dicho. Y esos órganos que me llaman traidor y proclaiman mi fracaso no son los órganos del partido republicano, no son la prensa republicana: son los órganos de la monarquía, los que deben ser nuestros naturales enemigos políticos.

Se dá el contraste increíble de que el Sr. Lerroux, el autor de aquellas palabras que aquí se han leído publicadas en el periódico *La Rebeldía*, es defendido por sus enemigos, por la prensa monárquica, por la misma prensa por la cual soy yo acerbamente censurado y combatido.

Entra á ocuparse dels càrrecs concrets. Respon á l' acusació de 'n Lerroux sobre haver desenyat el concurs que aná á oferirli una comissió de modestos

militars, y diu: «Cree la Asamblea que para hacer obra de tal magnitud como la conquista de la República se deben emplear los mismos procedimientos que en 1873 fueron la causa de la desmoralización de la República misma? Un movimiento revolucionario ha de ser obra de todo el país y solo puede asentarse en la conjunción de todas las fuerzas y de todas las gerarquías. Yo no puedo ofrecer grados ni ascensos porque no he de empezar por una obra de indignación y degradación.»

Recorda que en Lerroux confessà á la Junta Nacional que ell y en Salmerón HAVÍAN FET TOT LO HUMANAMENT POSSIBLE PERA PREPARAR LA REVOLUCIÓ. Y l'incita á afirmar ó negar la veritat d'aquesta ciità.

Continua dihent: «Yo invito á la Asamblea á que nombre una comisión reducida y en ella demos cuenta del Sr. Lerroux y yo, de los medios materiales de dinero y de fuerza que se han puesto á nuestra disposición para que sepa el partido republicano la forma y modo como hemos usado de ellos y como los hemos empleado.»

Pregunta á n'en Lerroux si considera que lo que va escriure en *La Rebeldía* pot influir en el partit republicà. «Cree el Sr. Lerroux que pueda sancionarse la maternidad con la violació? Este podrà ser el ideal de S. S. pero nunca será el ideal mío, ni el ideal del partit republicano.»

Acaba manifestant que no acceptarà la jefatura, encare que sigue votada per aquells mateixos ab els quals es incompatible.

Rectificació de 'n Lerroux

Comensa manifestant que, en efecte, ELL VA RECONÉIXER EN LA JUNTA NACIONAL QUE, SI TOTS HA-GUESSIN TEABALLAT PER LA REVOLUCIÓ LO QUE EN SALMERÓN, LA REVOLUCIÓ ESTÀRIA FETA.

Y donchs, ¿á qué tota aquesta campanya de injurias y dícteris, acusant á n'en Salmerón de no haver fet la revolució? ¿S'ha vist mai una farsa més indigna?

Referintse á la Comissió que demana en Salmerón, diu que la creu innecessària, «pues, las cuentas solo pueden exigirlas los que dieron el dinero.»

Afegeix que si en Salmerón vol foragitarlo del partit republicà, fa falta que ell vulgi anarse'n. Y acaba dihent: «Si á mi me aplauden los monárquicos, á S. S. les aplauden los solidarios, que soz separatistes.»

Rectificació de 'n Salmerón

«Yo no excomulgo á nadie: me limito á decir que las idees de S. S. son incompatibles con las mías, y seguramente con las de la Assamblea.»

Defensa á la Solidaritat catalana «que es obra de amor á las regions y á España, para reintegrar la soberanía nacional, en tanto que S. S. con su conducta no sirve más que á los que imperan.»

La votació

La primera part de la proposició Lacort sigue aprobada per 93 vots contra 22.

Tot lo que s'ha dit respecte á abstencions es una patranya. En Lerroux, sempre aficionat á fer combregar als seus lectors ab rodas de molí, preténegut tenir majoria, calculant que tots els que per diverses causes no havían assistit á l'Assamblea, estan al seu costat.

Respecte á la segona part, ni hi havia pera que votarla, desde l' punt que l'Sr. Salmerón havia expressat la seva inquebrantable resolució de no acceptar novament la jefatura del partit.

Fugida vergonyosa

Quedava pendent la qüestió dels diners enviats per en Calzada de Buenos Ayres pera fer la revolució (140,000 franks) que rebé en Lerroux y dels quals se nega á donar compte; y la qüestió del intentat *chantage* de Plasencia, anunciat pel Sr. San José. Y ab tot, en Lerroux y en Fuente se abstengueren de assistir á l'última sessió de la Assamblea. Fugiren d'estudi vergonyosament. Mal fet si pensaren que dels que fugen alguns se n'escapan. El partit republicà, mirant pel seu bon nom, no deixará escapar á ningú.

En l'última sessió fou nombrada una comissió encarregada de rebre 'ls comptes del Sr. Salmerón y de 'n Lerroux. Y després que l'Sr. San José hagué explicat la historia de una certa visita misteriosa que feren á Plasencia 'ls Srs. Lerroux y Fuente, per assumptos relacionats ab el patronat de San Calixto, se acordà constituir un tribunal de honor designat per la Junta Nacional y del qual ne forniran part dos amichs dels acusats.

Els Srs. Lerroux y Fuente veurán lo que han de fer, si estiman la seva dignitat. En aquests cassos, l'estratagem de la fuga resulta contra produdent, y en certa manera equival á un suïcidi polítich.

Els acorts

Després de una amplia discussió, y de concordar diverses proposicions presentadas, se prengueren els següents acorts:

«L' Assamblea ratifica la existencia de la *Unió republicana*.»

«La minoria parlamentaria queda encarregada de la direcció y reorganisió del partit.»

«L' Assamblea declara que no es solidaria ni no solidaria, podent formar part d'ella 'ls republicans de una y altra tendència, y declara així mateix que el partit de *Unió republicana* es un partit democràtic autonomista.»

La nostra opinió

L' Assamblea ha fet obra de depuració, y per això sola mereixeria l' nostre aplauso mes entusiasta. Els elements que ab sas perturbacions insensatas tractavan de destruir la *Unió republicana*, y que no han pogut sostener en lluita franca y noble la rahó de la seva conducta, s'han fet incompatibles ab l' existència de tot partit serio y decent.

Sentim la resolució inquebrantable del Sr. Salmerón, de no admetre la confirmació de la seva jefatura; pero respectem els móvils de dignitat y de noblesa que la inspiran. Conforme diigrem la senyana passada, ell, vulga ó no vulga, serà mentres visqui y li restin forsas, el jefe del partit de *Unió republicana*. Al entorn dels seus prestigis s' honrarán agrupants'hi tots els republicans, que veuen en ell

alguna cosa que val y significa mes que una jefatura delegada, com es la encarnació més ferma y pura dels ideals republicans, y l' acció eficacíssima y exemplar, encaminada á la realisació del dret y á la salvació de la patria.

Molt hauriam desitjat, que deixant de banda previsions injustificades, l'*Unió republicana*, hagués acceptat unànimement l' ample criteri de Solidaritat, l' únic capás, en el nostre concepte, de fortificar l' acció republicana, traballant en l' esperit públic y aqüistant á la nostra causa novas y valiosas forças. Mes ja que això encara no haja sigut possible, molt ens complau la declaració de que l' partit de *Unió republicana* es autonómista. Posseint la essència, la lògica s' encarregará de imposar la fórmula. Y aquesta fórmula no podrá menys de ser la que ha adoptat Catalunya al solidarizarse, ab tanta mesrahó, en quant la implantació de l' autonòmia es incompatible ab l' actual régimen.

Avuy repetim una vegada mes: «Es impossible arribar á la República sense passar per un' amplia solidaritat nacional.»

P. K.

Arreglantli 'ls comptes

Al tornar de Madrid els restos destrossats del que sigue un dia l'arbitre del partit republicà de Barcelona, cuidá de demostrar que al igual que las sargantas fa bellugar la quí, fins quan la té separada del cos.

La Gaceta oficial del Celeste Imperio publica una ressenya del gran fracàs, ab tocs de glòria, intitulantla aixís, en lletras grossas, molt grossas, com la seva barra, y negras, molt negras, com el seu avenir:

DE LA ASAMBLEA TRIUNFO COLOSAL DE LERROUX

Y tan colossal com es lo que ha passat!

Anar-se'n a Madrid capitanejant una legió de comparsas que havian d' aplaudirlo y victorejarlo, disolent d' una bufada la *Duma de D. Nicolás*, y tornar d'allí els comparsas, havent fet un paper ridícul, y el primer actor ab las costellars romputas (metatòricament parlant), trayent l' ànima per la boca y fugint de rendir comptes d' una cantitat important que rebé en mal hora pera fer la revolució... i vegin tot això si n' es de colossal!...

¡Aquests comptes... aquests comptes... serán sempre la pesadilla del gran encalabrinador de las multituds ignoras, que sis anys enrera vingué á Barcelona á la conquesta del *foie gras*!...

¡Que bé aniria el móri si tothom badava!... ¡Quina vida més regalada passarien els redemptors del poble, si ningú 'ls demanava que rendissen comptes!

* *

Ja fa algú temps que nosaltres veníem conjurant al Sr. Lerroux á donarlos de la seva gestió en *Fraternal republicana* del carrer de Corts y en la *Casa del Pueblo* del carrer d'Aragó. Y ell, tan arrogant y tan xerrayé, ha callat sempre com un mut.

Per lo vist, en aquests cassos, calla sempre.

Callá quan els hi demanaren d' una suscripció destinada á socorre á uns infortunats huelguistes de Bilbao. Callá també quan els hi reclamaren d' un cert negoci que tenia per base una mina nomenada «Matilde», y que acabà ab un procediment judicial sobre estafa... Callá sempre, y está vist que callarà en tots els cassos consemblants, que aquesta deu ser la consigna, pera evitar que se li fiquin moscas á la boca.

Pero la última demanda de comptes es la més estupenda.

Si va anar á Madrid, com deya, áclarir totas las qüestions relacionadas ab la sort y l' prestigi del partit republicà, per què, tan bon punt se l' invitava a rendir comptes de las cantitats que tenia rebudas pera fer la revolució, girà la esquina y fugí d'estudi, com si el diable l' empastés?

¿Que no veu lo que ha fet en Salmerón ab els fondos del Tresor de la República? Al endemà mateix de nomenada la comissió ja els comptes estaven donats. ¿Qué vol dir la excusa que barbotejá, mentre fugia, de que 'ls comptes de diners únicament se deuen donar á la persona de qui s' han rebut?

No devian ser els 140,000 franks que en Lerroux percibi pera fer la revolució, procedents tots ells de la fortuna particular del Doctor Calzada, sino producute de suscripcions obertas per nosaltres compatriotas residents en la República Argentina. Ara bé estàs dispositos en Lerroux á donar comptes á tots y á cada un dels subscriptors? En aquest cas ja pot agafar el primer trasatlàntich y anar-se'n á aquelles terres, y allá veurà la rebuda que li dispensan, quan sàpigam que, en una materia tan delicada, s' ha negat á entendres ab la legitima representació del partit, congregat en Assamblea.

Pero ¿per què?

¿Perquè 'ls nostres representants nombran comissions investigadoras del empleo de fondos y tribunals de honor per' aclarir denúncies graves?

Pero si això que tant sembla escandalizar als monárquics es altament honrós pera l' partit republicà. ¿Qui gosará á sostener que no revela un' ansia molt laudable de llimpiesa y depuració?

* *

Els monárquics precisament son els que haurien de mirar en aquest exemple.

Si haguessin tingut prou valor y enteresa per treure á la vergonya pública á tots els inmorals y defraudadors que á la sombra de la política oligárquica han fet el seu negocí, de fixo que no serian avuy objecte del desprecí del poble.

Precisa saberlo: es necessari que s' expliqui. Perque, al veure que tota la furia revolucionaria se n' hi ha anat per la boca, valdría tant com confessar que las soflamas ab que ha excitat á una part del poble, en perjudici manifest de la *Unió Republicana*, es un traball profitós y de mérit que no val menos de 140,000 franks.

No: no s' pot creure que una suma tan quantiosa haja sigut gastada únicament en xampany pera remullar la boca, seca de garlar, y en agafar forças pera preparar-se á fer la revolució.

P. DEL O.

Ab verdader gust insertém las següents línies:

¡¡¡NUEVA INFAMIA!!!

PROTESTAS CONTRA UNA CANALLADA

Xim-xim-Fa-fang, 6 Julio 907.

Enterados incalificable auca CAMPANA, que hiera vivos sentimientos chinos esta regió, protestamos tamaña indignidad, pidiendo saludable escarmiento en nombre Justicia.

Por el Comité Erradicado:

TON TING-SHON
y siguen 800 firmas.

Pekin, 6 Julio 907.

Centro Casinet del Mitj, justamente indignado, envíe firme adhesión indiscutible Emperador en estas horas de amargura. Cobrare proceder ensotanados CAMPANA DE GRACIA soliviantido ánimos buenos patriotas Celeste Imperio.

Salud, Revolución y... turrons per Nadal.

Por la Junta:
XI-MO XA-LÓ

Kina Ka-lo, 6 Julio (urgente).

Juntamente con nuestra adhesión á ustedes, mandamos un salivazo y una coz para los traidores, lenguaraces, escoria del libelo que se titula LA CAMPANA.

Sin otro motivo, se ofrece de Vd. afectísimo, humilde y seguro servidor que besa su mano.

UN REVOLUCIONARI DEL CIGALÓ

(En vista del inmenso número de protestas que se preparan, en el próximo número... no se contiñará.)

BATALLADAS

o es cert qu' en Salmerón en l' Assamblea republicana vaja ofendre á la premsa.

El Sr. Salmerón se limitó á demanar que las paraules fossen textualment consignadas en l' acta, en vista de que alguns periódics solíen tergiversarlas.

Sentir això els reporters de la premsa monárquica, alsarre, protestar y retirarse de l' Assamblea sigué una mateixa cosa.

Si aquells periodistas monárquics tenien l' encarrer de fer el joch de 'n Lerroux, enhorabona'l fes sin, pero sense faltar may á la veritat dels fets ni arribar á l' adulteració de las manifestacions dels oradors.

Las queixas del Sr. Salmerón eran justíssimas, y la seva pretensió á consignar en las actas paraules textuales, no pot ser més legitima.

Es que 'ls enemichs dels abusos de tots els poders, s' han de sotmetre dócilment á la tiranía de las màquines rotatives?

Els monárquics comentan l' Assamblea republicana, volent fer veure que demà que 'ls republicans haguessin de governar el poble, tot seria un desgal.

Pero ¿per què?

¿Perquè 'ls nostres representants nombran comissions investigadoras del empleo de fondos y tribunals de honor per' aclarir denúncies graves?

Pero si això que tant sembla escandalizar als monárquics es altament honrós pera l' partit republicà. ¿Qui gosará á sostener que no revela un' ansia molt laudable de llimpiesa y depuració?

* *

Els monárquics precisament son els que haurien de mirar en aquest exemple.

Si haguessin tingut prou valor y enteresa per treure á la vergonya pública á tots els inmorals y defraudadors que á la sombra de la política oligárquica han fet el seu negocí, de fixo que no serian avuy objecte del desprecí del poble.

Aquest párrafo pertany á *España Nueva*:

«Puede darse más claridad ni pruebas más evidentes para demostrar que el partido de *Unión Republicana* tenía dos Tesoros: uno perfectamente legal y otro clandestino, cuyo tesorero, Sr. Lerroux, se niega á rendir cuentas de los fondos recibidos?

Con esta actitud lo que consigue el ex-diputado por Barcelona es hacer una nebulosa sobre el patriótico desprendimiento del Dr. Calzada y sus correligionarios de la Argentina, haciendooles aparecer en complicidad con los manejos que á espaldas del partido intentaba realizar el Sr. Lerroux, y eso si que constituiría una... ingratitud por parte del faroecido.»

Ja veurán com á pesar de uns arguments tan forts, tan irrebatibles, l' interessat no dona comptes.

Tingué lloch la ceremonia en casa la contrayenta; si gueren testimonis els convents republicans Salvador Austrich y Anton Coll, essent presidit per la Agrupació Lliurepensadora Pacifista.

Felicitat de cor à la nova parella que ha sapigut rompre ab certs convencionalismes imperants; desitjanlos una eterna lluna de mel. Com així felicitem per primera volta al nostre jutje que ha sapigut cumplir ab son deber, donant probas d' una amplia tolerancia.

BREDA, 2 de juliol

L' altre dia el nostre enmascarat, desde l' cubell de la farsa, se las enfilà contra l' lliure-pensador D. Odón de Buen, bescantantlo sense solta ni volta.

Ja veuen el nostre mossén de quina manera emplea el temps, ficantse en coses que estan renyidas ab la doctrina cristiana.

Estimarem al escura-xamaneys que no s' hi emboliquen més en certs assumptos; que més valdría que estudiés més la llissó per quan tingué que tirar alguna altra etzegallada desde la trona; que no s' trobi com días passats que portava l' sermonet escrit en un tros de paper y quan no li recordava, se tenia que mirar l' apuntació, resultant que feya l' efecte de la canalla á estudi quan donan la llissó.

Y de las cédulas ¿qué?

Senyors diputats de casa,
que volen tenir la bondat
de fixarse en un assumptu
que's remena mésos hâ
y que avuy s' aquanta en l' ayre
per motius que ningú sab?
Faré quatre mots d' historia:
ab el seu permís.

L' altre any, en les Corts d' aquells fulanos que's titulan liberal (com podrian titularse lampistas ó prestes-juans) á fi de deslliurá al poble del pes sempre mal mirat dels Consums, va convenir en que desde l' Jané ensa els burots s' abolirfan á canvi de soportar un augment considerable en les cédulas. Mes jay! caygué aquell Gobern; sigueren disolts al cap d' un quart las pobres Corts moretistes y... aquí comense el sarau.

Se'n presenta un home á casa y'ns diu: La cédula: un nap. —Un nap? Si jo no més pago una pèla! —Eso era avans. Las han aumentado mucho. —Ah, ja recordo! Será per xó dels Consums... —No, amigo: los Consums quedarán absolutament incòlumes. —Es dir que no l's han quitat? —Aquí no se quita nada en cuestión de impostes. —Ah! Pues un servidor no pago. —¿Cómo que no? —Vam quedar en que l'ls Consums... —Pero, hombre, si las Corts se han dispersat sin resolver este punto: —¿Com l' aném a reglar? —Resüm: que ab la hermosa excusa de que l'ls senyors diputats s' havian distret, si l' poble arriba á un xich babau, paga l' augment de les cédulas y paga l'ls Consums, lo qual que hauria sigut un lance verdaderament salat.

Ara bé, diputats nostres, ¿com està això? ¿Qué se 'n sab? —Haurém de prendre les cédulas ab la tarifa d' avans? —Queda en peu l' augment de marras? —Es' accordarà f' un cap-más? El silenci inexplicable que sobre això s' v' guardant es un deplorable síntoma que 'ns té qui sab lo escamats. Cert que per ara la Hisenda no 'ns díu res; pero i' demà? —No cabria en lo possible que las Corts tot d' un plegat se tanquesin ó se 'n nessin una tarda á can Pistras? —No podrà després darse el desagradable cas de que l' Gobern altra volta ens tornés á presentar la cédula ab el recàrrec? Y si així fos, i'per quin cap tiraria el pobre poble? —Com sortiria del fanch? —Quins motius alegaría per resistirse á pagar?

Cal, donchs, que vostés l' arreglin aquest bullit. Lò passat no convé que s' repeteixi. Enrahonant, cantant, xiulant, del modo que milló 'ls sembli, han de constryenys al banc blau á fer la formal promesa de que no 'ns molestarán ab recàrrechs impossibles. Y així hi ha que ferho aviat, demà, avuy, sobre la marxa, sense perdre un sol instant, qu' en questa hermosa terra gobern, congressos, senats, té tot vida tan estímera, que... el ditxó ja ho diu ben clar, no val á badar, seiores; gats qu' hem sigut escaldats, l' aigua tebia ja 'ns alarm... —Ho tindrán present?... Veyam.

C. GUMÀ

ho es encare erigirse en intérprete de la opinió de personas á las quals no se las pot interrogar sinó apelant als bons oficis d' un medium práctich.

Qu' en Clavé no seria solidario... ? S' ha volgut dir ab això que l' immortal autor de *La brema* fóra enemic de la Solidaritat y combatiria aquest afortunat resultat de les grans aspiracions de Catalunya?

A la quinta ara es moda carregar el mort als morts.

També temps enrera va insinuarse qu' en Pí y Margall, d' haver viscut avuy, hauria sigut antisolidari, y en aquestas mateixas columnas tinguerem el gust de demostrar ab probas irrecusables, per ningú desmentidas, l' absoluta falsedad d' aquella afirmació estupenda.

Els morts no enrahanon: pero afortunadament no s' ho importan tot, y al baixar á la tomba ens deixan sas obras y en ellas ecos vibrants del seu pensamiento y reflexos inextingibles de la seva anima.

Desaparecud en Clavé, quer qu' no hem d' anar á escorcollar avuy lo que un dia va escriure, en busca de la confirmació ó desautorització de lo que l' diari de Madrid ha tingut la humorada de dir d' ell?

Aquí està la lletra dels seus corsos admirables. En sos versos spontanis y senzills, rajats directament del cor á la ploma, hi trobarem fotografiadas les seves ideas.

* *

Quin es el sentiment generador de la Solidaritat catalana? El carinyo á la patria xica, l' amor inmens que a n' aquest tres de terra professan els seus fills.

Donchs b' en Clavé el sentia aquest amor. Y l' sentia ab tanta forsa, que en *Las ninas del Ter* se complau en cantarlo en quatre versos, modelo eloquient de rendida admiració.

«La santa pau s' alberga
en nostres rústics pobles;
envejan fins els nobles
nostres senzills costums.»

Y com si això fos poch, en el cor /A Montserrat/, tacat ja sens dupte de la malura del clericalisme que tant se tira en cara als solidaris—el poeta convida á las ninas á pujar ab ell *las costas famosas*, ahont'els din—

«Veurem entre penyas—la excelsa Madona,
veurem la patrona—dels bons catalans.»

«No sembla això el cant d' un solidari del dia, reaccionari y traydon com en Salmerón, en Carner y l'ls quatre sagristans que l's segueixen?

Pero la musa de'n Clavé no exhala el seu amor á Catalunya solzament en frasses tendras y melosas. Mireu en *La Marellesa* el gesto ayrat ab que entona aquests versos:

«Fills de la terra catalana,
avans morir que ser esclaus!»

Oíulo en *Les Vespres* ab quin accent d' indomable energia canta:

«Guay del qui als catalans vol en mal'hora
el jou vil imposar!»

D' això al cop de fals—avuy ja en desús—dels Sedadors, es molt grossa la distància?

Se dirà potser que aquí no s' hi veu més que al català, català fanàtic si's vol; pero que en cap d' aquests versos s' hi transparenta de lluny ni de prop el catalanista...

Llegíu el coro *La Revolución*, y'l veureu surgir de cos enter, sense eufemismes ni atenuants de cap mena; ferm, viril, demandant á crits lo mateix que avuy demana Catalunya:

«Llegó el supremo dia
de recobrar los pueblos
su augusta autonomía.»

Conformes—se replicarà:—en Clavé está per l' autonomia; pero de segur que la vol de sabor radical, obtinguda per las vias revolucionarias y sense admetre infames contubernios ni alianzas monstruosas.

També ab això s' erran els desfiguradors del gran músich poeta; també l' contubernio entra en las sevas miras. Y pera quedarme convensuts no han de fer més que anar descapellant las estrofas de *La Revolución*.

«Llegó el supremo dia
que el pueblo apetecia...»

Quin dia es aquest?... Casi m' atreviria á dir que es el dia de la Solidaritat. O sinó, escoltéu bé y jutjeu:

«Llegó el supremo dia
que el pueblo apetecia...»

Milicia, Pueblo y Clero
confunda un solo fuero.»

Cal fer grans esforços d' imaginació pera veure en aquesta confusió—contubernio com si diguessim de clero, poble y milicia l' abrás fraternal que en inolvidable moment històrich s' han donat en ciutats, pobles y vilas de Catalunya tots els seus fills?

* *

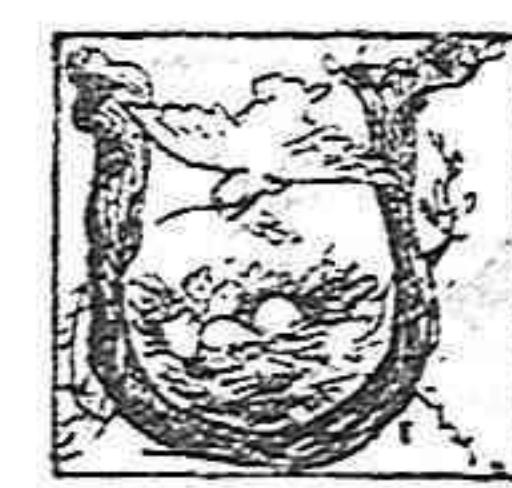
Y... tornó á la mateixa.

No'm puch treure del cap la singular ocurrencia del diari de la Cort.

«Clavé no seria solidario si resucitara.»

Podria l' autor de la inesperada noticia explicar nos en qué's funda per dir així.

A. MARCH

Na frase d'en Romanones á dos diputats solidaris:

—Ustedes son injustos con nosotros. Los liberales son los únicos capaces de realizar las aspiraciones de la Solidaridad y de llevarlas á cabo.

Això sembla una guassa, y no obstant segons com se considera, en Romanones té rahó.

¿Qu' es lo que va engendrar y donar forsa al moviment solidari, sino la llei de jurisdiccions? ¿Y qui es filla la llei de jurisdiccions, sino dels liberales?

* *

Els liberals son aixís.

Dignes émuls d' aquells comedians dolents que quan volen fer plorar fan riure, y quan se proposan fer riure fan plorar.

La Solidaritat riu de tant que la detestan. Y la llibertat plora de tant que la estiman.

Va dir en Lerroux en l' Assamblea que ell sol havia fet la Casa del Pueblo.

Y el constructor del edifici, D. Benet Eduardo, va sortir al pas, enviant al President de l' Assamblea el següent telegrama:

«Resulta incalificable afirmación Lerroux, cuando solamente el infrascrito adenda más de 33,000 pesetas construcción Casa Pueblo, llegando osadía dicho señor negar propia firma para evadir rápida acción tribunales.»

Vagin sumant:

140,000 franchs dels republicans de l' Argentina. 33,000 pesetas d' en Benet Eduardo.

Y las sumas que aniran sortint.

Y ell callant, callant sempre. Aquest home no es un home: es un pote de fondos sense fondo.

Al tornar de Madrid l' ex-emperador digué que en Salmerón era mort y que l' Assamblea republicana havia cuydat d' enterrarlo.

Enganyoses ilusions d' un cadáver!

Perque aquí de mort no més n' hi ha un: en Lerroux.

Y més que mort... putrefacte, tan putrefacte que no s' hi pot tenir cara.

Un párrafo del discurs del Odón de Buen en l' Assamblea:

«En Valencia solo dos distritos los ganan los republicanos, y comparad con lo que sucede en Barcelona, donde únicamente tenemos enfrente á los restos del caciquismo y á los que buscan el medro personal como Lerroux.

En Lerroux, interrompent: «Esto es una indignidad!»

D' acord, Sr. Lerroux. Es una indignitat, no l' dir que s' busca el medro personal, sino el buscarlo.

Un periódich de Madrid, *Espana Nueva*, ha tret un motiu als diputats de la majoria, que l's hi escau molt bé.

En vista de que per ells l' Amo Toni es una especie de Santíssim Sagrament en perenne exposició, ha dit que son *«Las adoratrices de Maura»*.

Una comunitat molt devota, si; pero també molt aficionada al refetó.

Figúrinse si està atrassat el nostre país, en concepte dels nostres governants, que necessitant aquests pals de telégrafo, els envian á buscar al extranger.

«Es tan difícil elaborarlos aquí ab las degudas condicions?

Els ministres creulen que á Espanya no poden ferse.

Y á pesar de tot, entristeix pensar que aquí 'ns hem de tragar, pagantlos á molt bon preu, uns governants que ni pera pals de telégrafo servirian, sense que 'ns valgu el recurs d' enviar á buscar al extranger, ahont potser els trobariam més bons y més baratos.

Un eco de Roma.

El Papa Sastre pot estar tan afectat de poagre com vostès vulguin, pero aquest mal no li ha fet perdre l' humor.

Proba d' això es qu' es disposa á celebrar próximamente las festas del seu jubileu.

Bé es veritat que aquestes festas no li costaran un céntim; al contrari, li reportaran ingressos quantiosos en diners y objectes de preu. De la pobreta Espanya espera rebre'n pel valor de un milió de pesetas.

La qüestió son quartos! Y ara diguin: qui davant d' aquests grans exemplars d' espiritualisme amonetat no s' entussiasma? Qui serà el desalmat que digui que pert la fé?

Un párrafo del discurs d' en Lerroux, en el Frontón central de Madrid, copiat d' *El Progreso*:

«Nosotros vamos á hacer la revolución, y si no la hacemos, habremos enseñado á nuestros sucesores que la revolución es vida, es amor.»

Ara es quan començo a comprendre que l's cent quaranta mil franchs de Buenos Ayres poden haverse gastat revolucionariament.

En vida y en amor.

A propósito de la rendició de comptes, diu *El Progreso*:

«No sabemos la actitud que adoptará nuestro querido director, pero si él nos permite un consejo, le diríamos que á aquellos señores erigidos en árbitros de la conciencia republicana, los mandara á la M...»

Així s' que no es possible, perque la M... ja fa molt temps que l's d' *El Progreso* la tenen monopolizada.

Del discurs d' en Lerroux en l' Assamblea:

«Mientras los conservadores me llaman anarquista, los anarquistas me llaman conservador.»

Inconvenients de no atinar en la paraula justa.

Si els conservadors y els anarquistas li diguessin farsants, uns y altres estarían de perfecte acort dintre de la veritat més verdadera.

A LO INSERTAT EN EL ULTIM NÚMERO

1. XARADA.—A-co-rra-la-da.

2. ANAGRAMA.—Genis—Ignés.

3. TRENC-A-CLOSCAS.—Lo Señor Secretari.

4. ESTEL NUMÉRICH.—Gironella.

5. INTRÍNGULIS.—Las campanadas.

6. GEROGLIFICH.—Per vacas las granjas.

Han endavant totas ó part de las solucions correspondents

El ex-emperador en la Asamblea

Palinodia entera y pronunciada

